

הרחוב

עשרות פעמים עברה חנה לפני חמסעדה מפורסמת מקסים. ארוחה כאן שווה כמעט שבועיים של מחיה עבודה. "פעם היה איכפת לי", היא אומרת, "חשבת שבקור במקסים הוא שיא תענוגות החיים. עכשיו דברים כאלה פשוט לא קיימים בשבילי."

ימנים מתוך אדיבות או ידיות סתם.

בור ארוחה, חסד קטן

הישראלים יושבי פאריז יודעים כבר מן הנסיון מה מסיכון לסמוך על ידיים כחלק מן התקן ב הזעזוע של הכלכלה. הנה, למשל, המקרה יעצוב שאירע בנערה בת תלמידי, שצילצלה מכר חתיק של המשפחה, אדם מכובד מאד באי הקשיש ממנה 30 שנה. ההזמנה לארוחת ב לא אחרי לבוא, והיא עלתה למזמין האדיב רוב ל-4000 פראנק. אך בסופו של דבר נאלצה נערה להיאבק עם ידיד המשפחה המכובד משך עות. הוא קרע את כל בגדיה ועשה מעשים שר לא יעשו, והכל מפני שידוע לאורח התלמידי שבפאריז רבות הנערות הישראליות הן בנות, פשוטו כמשמעו, לחם וכי עבור ארוחת

ערב הגונה אפשר לבקש חסד קטן מעין זה.

תהלוכה ושאה פאריז

עם חנה יושבת לשולחן צעירה הודית, תלמידי דת ציור גם היא, אתה התיידדה חנה לפני חודש שים מספר. יחד אתה טיילה, לפני חודש, לאורכה ולרוחבה של ספרד. הן נסעו (בטרמפ בעיקר), אכלו, לנו ואף קנו מזכרות, יהכל ב-20 אלף פראנק — סכום השעה, בערך, לזה שחנה מוציאה לחודש מחיה בפאריז.

ישראלים רבים המגיעים לאירופה ועורכים טיולים. אינם בדרך כלל איסטיניסטים מוכנים להתגורר בבתי מלון ממדרגה שלישית ורביעית, לאכול ירוחות דלות, ובלבד שיוכלו לבקר במקומות שהיכרו לשמוע עליהם.

הצלחת נלקקה עד הטיפה האחרונה, בחוף יום סתיו פאריזאי טיפוס: שמש חיוורת מפיעה אור אדמדם וחום קלוש. חנה הולכת לקפה סלקט. מעין כסית של פאריז, יושבת בין עשרות צעירים, ילדי ארבע כנפות התבל. בשדרות מונפרנאס עוברות נשים יפות, מכוניות טסות בכביש, ילדים חוזרים מבית-הספר. כל הפרצו פים מחייכים, צוחקים, מסבירים פנים בדרך הפאריזאית האופיינית. זוגות מתנשקים לאור השמש. חנה מזמינה קפה — 40 פראנק — מחכה לשעה שתיים כדי לחזור לאקדמיה, מתכוננת בינתיים בתהלוכה הפאנטסטית העור ברת לפני עיניה והנקראת פאריז.

מבצע התאפקות

חנה חוזרת לאקדמיה, עובדת עד שעה שש. בשש ארוחה נוספת — עוד 100 פראנק לפחות — ואז עומדת לפניה שש, שבע, שמונה שעות חופשיות. מה לעשות?

"גוי", היא אומרת, "יש המון דברים שהייתי יכולה לעשות בפאריז — אילו היה לי כסף. אופרה, תיאטרון, קונצרט, או סתם לשבת בכסית, סליחה, בסלקט... האפי שרות האחרונה היא הוללה ביותר, יחסית, וממילא גם הנפוצה ביותר. כשאתה יושב בסלקט, היא מספרת, "נדמה לך לפעמים באמת שאתה נמצא בבית-קפה תל אביבי. כל ישראלי חדש המופיע בפאריז יודע כבר את הכתובת. גם הישנים מופיעים בקביעות, במוצץ פעמים בשבוע. רבים היו באים לעתים קרובות יותר, אבל המרחקים בפאריז הם פראנקים."

בישראל מדברים על פאריז, עיר האמנות והתרבות, אבל בפאריז מדברים ישראלים בעיקר על פראנקים. חנה מתפרנסת מ-20 אלף פראנק לחודש, תרומת קרוביה בשחיין. מזה עליה לשלם את שכר חדרה, מזונה ולימודיה. הוצאות נוספות כמעט שאינה מרשה לעצמה. משך 6 חודשי שהותה בפאריז קנתה לעצמה רק זוג נעלי לכה שחורות וזוג כפפות. "אלה הדברים היחידים שקיניתי, בחיי". מבצע התאפקות ראוי לתהילה מצד נערה בת 27.

כשסיפרתי לה על אחד הסופרים הכלכליים, המטיף בעתון ישראלי מכובד להורדת רמת-החיים, שראיתיו מוציא על ארוחת ערב קלה סכום השווה לשלושה ימי מחייתה, לא ענתה ומשכה בכתפיה. בצרפת, בה מתקיימים זה בצד זה חיי תענוגות בובוניים ועוני מנחל, מתרגלים לכך מהר גם ישראלים, שלא ראו הבדלים כה תהומיים במולדתם.

"כבוד לישראל!"

יום רוזף יום. ביקור של חודשיים, ככתוב באשרת הכניסה, התארך חודש אחר חודש. בינתיים הוסיפה חנה תמונה ועוד תמונה, עד עתה 20) ומספר אינסופי של רישומי פחם ועיפרון.

הסיכויים? "המורים אומרים שאני בסדר, שאני מתקדמת, עוד שנה או שנתיים לא ייזקו לי. אני רוצה להיות ציירת, להוסיף כבוד לישראל."

הנושא

המקובל ביותר לציירים מקצועיים וזתלמידים כאחד, הוא העירום. כמו רוב תמונותיהם של וזלמידי האקדמיה, גם תמונותיה של חנה מספרות בעיקר בנושא זה. בעשרות מצבים שונים

בעמל ממושך נשלם ציור אחר ציור. את מתקדמת, אומרים המורים באקדמיה וטופחים על השכם. אך ציירים כאלה מצויים בפאריז לאלפים. הנסיון למכור תמונות, כדי לשפר את התקציב הצולע, נכשל.

הציור

ישראלים. חנה טיילת בארץ וזלמידי האקדמיה, שראיתיו מוציא על ארוחת ערב קלה סכום השווה לשלושה ימי מחייתה, לא ענתה ומשכה בכתפיה. בצרפת, בה מתקיימים זה בצד זה חיי תענוגות בובוניים ועוני מנחל, מתרגלים לכך מהר גם ישראלים, שלא ראו הבדלים כה תהומיים במולדתם.